

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 5. decembrī
(OR. en)

15571/23

**Starpiestāžu lieta:
2023/0416(NLE)**

**ECOFIN 1198
UEM 363
FIN 1178**

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza 2021. gada 28. jūlija
Īstenošanas lēmumu par Kipras atveseļošanas un noturības plāna
novērtējuma apstiprināšanu

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(... gada...),

**ar ko groza 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu
par Kipras atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

tā kā:

- (1) Pēc tam, kad Kipra 2021. gada 17. maijā iesniedza nacionālo atvērēšanas un noturības plānu ("ANP"), Komisija iesniedza Padomei priekšlikumu sniegt pozitīvu novērtējumu. 2021. gada 28. jūlijā Padome apstiprināja pozitīvo novērtējumu ar īstenošanas lēmumu ("Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums")¹.
- (2) Ievērojot 11. panta 2. punktu Regulā (ES) 2021/241, katrai dalībvalstij pieejamā neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksimālā finanšu iemaksa bija jāatjaunina līdz 2022. gada 30. jūnijam pēc tajā noteiktās metodes. Komisija 2022. gada 30. jūnijā iepazīstināja Eiropas Parlamentu un Padomi ar minētās atjaunināšanas rezultātiem.
- (3) Kipra 2023. gada 1. septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c pantu iesniedza Komisijai grozītu nacionālo ANP, kurā ietverta *REPowerEU* nodaļa.
- (4) Grozītajā ANP ir ņemta vērā arī atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu un iekļauts pamatots lūgums Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. panta 1. punktu ierosināt grozīt Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu, pamatojoties uz to, ka ANP objektīvu apstākļu dēļ daļēji vairs nav iespējams īstenot. Kipras iesniegtie ANP grozījumi attiecas uz 78 pasākumiem.

¹ Skatīt dokumentus ST 10686/21; ST 10686/21 ADD 1 <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Padome savus ieteikumus Kiprai Eiropas pusgada ietvaros adresēja 2023. gada 14. jūlijā. Padome cita starpā ieteica Kiprai saglabāt stabilu fiskālo stāvokli, vienlaikus saglabājot valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošinot Atveseļošanas un noturības mehānisma, kas izveidots ar Regulu (ES) 2021/241, (“mehānisms”) atbalsta un Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši, lai veicinātu zaļo un digitālo pārkārtošanos. Padome arī ieteica Kiprai samazināt privātā sektora parādu, tostarp īstenojot efektīvu piespiedu atsavināšanas sistēmu, un uzlabot valstij piederošo struktūru pārvaldību. Lai samazinātu vispārējo atkarību no fosilā kurināmā un izmantotu visu atjaunīgo energoresursu potenciālu enerģijas ražošanā, Kiprai tika ieteikts veikt turpmākas investīcijas elektroenerģijas tīklā, pāātrināt elektrotīklu starpsavienojumu izveidošanu, paaugstināt energoefektivitāti, pāriet uz ilgtspējīgu transportu un risināt problēmas saistībā ar zaļajām prasmēm un kompetencēm.
- (6) Pirms grozītā ANP iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Apspriešanās kopsavilkums tika iesniegts kopā ar grozīto nacionālo ANP. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja grozītā ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā ietvertās novērtēšanas vadlīnijas.

Atjauninājumi, kas pamatojas uz Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu

- (7) Kipras iesniegtajā grozītajā ANP ir atjaunināti 10 pasākumi, lai ņemtu vērā atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu. Kipra ir paskaidrojusi, ka, tā kā maksimālā finanšu iemaksa ir samazināta no 1 005 946 047 EUR¹ līdz 915 758 509 EUR¹, vairs nav iespējams finansēt visus pasākumus, kas ietverti Kipras sākotnējā ANP. Kipra ir paskaidrojusi, ka konkrēti pasākumi būtu jāatceļ piešķiruma samazinājuma dēļ un ka būtu jāsamazina prasītais īstenošanas līmenis salīdzinājumā ar citiem pasākumiem, kas ietverti sākotnējā ANP.

¹ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Kipras izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

- (8) Grozītajā ANP vairs nav ietverti konkrēti pasākumi 2.3. komponentā (Vieda un ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana), 3.1. komponentā (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana), 3.3. komponentā (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai), 3.4. komponentā (Valsts un vietējo iestāžu modernizācija, tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana) un 4.1. komponentā (Infrastrukturā modernizācija savienojamības jomā). Minētie pasākumi attiecas uz C2.3I7. investīciju (Nikosijas austrumu daļas infrastruktūra attīrīto notekūdeņu atkalizmantošanai), kuras mērķis ir palielināt notekūdeņu attīrīšanas stacijas krātuves jaudu *Vathia Gonia* apgabalā, lai varētu izmantot visu attīrīto notekūdeņu daudzumu; C3.1I4. investīciju (Ekorūpniecības zinātnes parka izveides uzsākšana), kuras mērķis ir radīt satvaru, lai veicinātu tiešo investīciju pieaugumu jaunās nozarēs un izvietotu tādu vieglās rūpniecības uzņēmumu klasteri, kas koncentrējas uz atjaunīgajiem energoresursiem (uzsvaru liekot uz saules enerģiju), lauksaimniecības tehnoloģiju risinājumiem un IKT; C3.3I3. investīciju (Konsultāciju pakalpojumi maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)), kuras mērķis ir veicinātu MVU attīstību Kiprā un palielināt to konkurētspēju, izmantojot īpaši šim nolūkam pielāgotus konsultāciju pakalpojumus un citus nefinanšu atbalsta instrumentus; C3.3I5. investīciju (Atbalsts Kipras uzņēmumu starptautiskās darbības izvēršanai un atvērtībai starptautiskajai tirdzniecībai), kuras mērķis ir stiprinātu jaunu un esošu uzņēmumu, kas darbojas lauksaimniecības un rūpniecības produktu ražošanas, pārstrādes un tirdzniecības jomā, kā arī pakalpojumu sniedzēju starptautiskās darbības izvēršanu; C3.4I1. investīciju (Darba laiku maiņu sistēmas racionalizācija, īstenojot darba laika grafiku plānošanas sistēmu), kuras mērķis ir optimizēt darba laiku maiņu modeļus un panākt ražīguma un efektivitātes pieaugumu publiskā sektora organizācijās, kas sniedz pakalpojumus dažādās darba laika maiņās, un C4.1I3. investīciju (Zemūdens savienojums ar Grieķiju), kuras mērķis ir Kiprā nodrošināt augstas veiktspējas noturīgu interneta pamattīkla savienojamību, izveidojot jaunu datu tīkla savienojuma zemūdens posmu starp Kipru un Grieķiju. Tāpēc šo pasākumu apraksts un ar tiem saistītie atskaites punkti un mērķrādītāji būtu jāsvīturo no Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmuma.

- (9) Turklāt ar grozīto ANP, ko iesniegusi Kipra, ir veiktas izmaiņas pasākumos 2.1. komponentā (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana), 2.2. komponentā (Ilgtspējīgs transports), 3.1. komponentā (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) un 5.2. komponentā (Darba tirgus, sociālā aizsardzība un iekļaušana), lai atspoguļotu atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu. Jo īpaši, ir mainīts 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) C2.1I4. pasākums (CO₂ emisiju samazināšana rūpniecībā, uzņēmumos un organizācijās), 2.2. komponenta (Ilgtspējīgs transports) C2.2I3. pasākums (Elektrotransportlīdzekļu (*EV*) plašas izmantošanas veicināšana), 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) C3.1I12. pasākums (Atkritumu apsaimniekošana virzībā uz aprites ekonomiku) un 5.2. komponenta (Darba tirgus, sociālā aizsardzība, sociālā labklājība un iekļaušana) C5.2I1. pasākums (Darba un valsts nodarbinātības dienestu efektivitātes uzlabošana un atbalsta palielināšana jauniešiem), lai pazeminātu prasīto īstenošanas līmeni salīdzinājumā ar sākotnējo ANP ar mērķi atspoguļot samazināto piešķirumu. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (10) Kipra ir arī lūgusi pasākuma iekļaušanai izmantot atlikušos resursus, kas tika atbrīvoti, atceļot pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. pantu. Tas attiecas uz C3.1I1. investīciju (Sadarbīgas infrastruktūras (ostas un sauszemes iekārtu) būvniecība jūras akvakultūras jomā *Pentakomo* piekrastes teritorijā) kopā ar atbilstošo 91. un 92. atskaites punktu (“Sadarbīgas infrastruktūras būvniecība jūras akvakultūras jomā” un “Funkcionējoša un sadarbīga infrastruktūra jūras akvakultūras jomā”).

Grozījumi, kuru pamatā ir Regulas (ES) 2021/241 21. pants

- (11) ANP grozījumi, kurus Kipra iesniedza objektīvu apstākļu dēļ, attiecas uz 48 pasākumiem.
- (12) Kipra ir paskaidrojusi, ka 12 pasākumi vairs nav pilnībā īstenojami, jo augstās inflācijas dēļ ir būtiski pieaugušas pasākumu aplēstās izmaksas. Pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu inflācija 2022. gadā joprojām bija augsta (+8,1 %), kam galvenokārt par iemeslu bija spēcīgais enerģijas, it īpaši importētā fosilā kurināmā, no kura Kipra ir ļoti atkarīga, cenu kāpums. Konkrēti, negaidītais izejvielu, degvielas un transporta cenu pieaugums ietekmēja būvniecības nozari, kā rezultātā būtiski pieauga vietējo un importēto būvmateriālu, kā arī elektromehānisko izstrādājumu cena. Cenu pieaugums ietekmēja arī lielāko daļu aprīkojuma, ko izmanto, lai modernizētu atjaunīgās enerģijas un viedo tīklu testēšanas infrastruktūru. Tas skar 1.1. komponenta (Noturīga un efektīva veselības sistēma, uzlabota civilā aizsardzība) 5. investīciju (Kipras valsts slimnīcu uzlabošana, modernizācija un atjaunināšana), 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 1. reformu (“Zaļie nodokļi”), 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 2. investīciju (Atjaunīgo energoresursu un individuālo energoefektivitātes pasākumu veicināšana dzīvokļos un enerģētiskās nabadzības novēršana mājāsaimniecībās, kurās dzīvo cilvēki ar invaliditāti),

2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 3. investīciju (Atjaunīgo energoresursu izmantošanas un energotaupības veicināšana, ko veic vietējās/plašāka mēroga publiskās iestādes, un vietējo kopienu pārejas atvieglošana virzībā uz klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos tai), 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 6. investīciju (Atjaunīgās enerģijas un viedo tīklu testēšanas infrastruktūras modernizācija Kipras Universitātē), 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 9. investīciju (Mežu ugunsdrošība), 2.3. komponenta (Vieda un ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana) 6. investīciju (Ūdens nodrošinājuma uzlabošana Nikosijas un Larnakas reģionos), 2.2. komponenta (Ilgtspējīgs transports) 1. investīciju (Ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes projektu (*SUMP*) un piekļūstamības uzlabošanas pasākumu īstenošana), 2.2. komponenta (Ilgtspējīgs transports) 3. investīciju (Elektrotransportlīdzekļu (*EV*) plašas izmantošanas veicināšana), 3.4. komponenta (Valsts un vietējo iestāžu modernizācija, tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana) 6. investīciju (Nikosijas iekšpilsētas atjaunošana un revitalizācija), 5.1. komponenta (Izglītības sistēmas modernizācija, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija) 1. investīciju (Viena modeļa tehnisko skolu būvniecība) un 5.2. komponenta (Darba tirgus, sociālā aizsardzība un iekļaušana) 4. investīciju (Bērnu aprūpes centri pašvaldībās). Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi pazemināt minēto pasākumu prasīto īstenošanas līmeni, grozot konkrētus atskaites punktus vai mērķrādītājus vai atceļot konkrētus apakšpasākumus, un pagarināt to atskaites punktu vai mērķrādītāju īstenošanas termiņu, kuri ir saistīti ar dažiem iepriekš minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (13) Kipra ir paskaidrojusi, ka piegādes ķēdes traucējumu dēļ četri pasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Krievijas agresijas karš pret Ukrainu 2022. gadā izraisīja Kiprā enerģijas un izejvielu cenu pieaugumu, savukārt ekonomikas izaugsme palēninājās (6,6 % 2021. gadā pretstatā 5,6 % 2022. gadā), kam par iemeslu bija piegādes ķēdes traucējumi un augstas enerģijas un izejvielu cenas. Kipra paskaidroja, ka traucējumi īpaši skāra jaunu elektrotransportlīdzekļu importu no ārvalstīm, un izpildes laiks IKT aprīkojuma jomā bija sasniedzis līdz šim nepieredzētu līmeni, bieži vien pārsniedzot 180 dienas. Tas attiecas uz šādiem pasākumiem: 2.2. komponenta (Ilgtspējīgs transports) 2. investīcija (Elektromobilitātes infrastruktūras izveide), jo piegādes ķēdes traucējumu dēļ bija jāgroza termiņš vienam no šā pasākuma ietvaros paredzētajiem apakšpasākumiem (Dotāciju shēma ar mērķi veicināt elektrotransportlīdzekļu uzlādi, izmantojot atjaunīgos energoresursus (AER)), 2.3. komponenta (Vieda un ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana) 8. investīcija (Jūras ekosistēmas aizsardzība pret apdraudējumiem un tādu mehānismu efektivitātes līmeņa paaugstināšana, ar kuriem nodrošina gatavību naftas noplūdēm, to novēršanu un reaģēšanu uz tām), jo piegādes ķēdes traucējumi izraisīja neparedzētas norises iepirkuma procesā, kā rezultātā ieilga kuģošanas līdzekļu ražošanas un piegādes laiks, 3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 1. investīcija (Integrēta informācijas sistēma Uzņēmumu reģistram un oficiālajam maksātnešpējas administratoram), jo piegādes ķēdes traucējumu dēļ ieilga to tīkla sistēmu piegādes laiks, kuras ir vajadzīgas sistēmas ieviešanai, un 4.2. komponenta (E-pārvaldes veicināšana) 1. investīcija (Dažādu centrālās valdības ministriju/dienestu digitalizācija), jo piegādes ķēdes traucējumi radīja negaidītas grūtības un aizkavēja pasākuma īstenošanu Ārlietu ministrijā attiecībā uz sistēmu atjaunināšanu vēstniecībās Ukrainā un Krievijā. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi pazemināt minēto pasākumu prasīto īstenošanas līmeni, grozot konkrētus atskaites punktus vai mērķrādītājus vai atceļot konkrētus apakšpasākumus, un pagarināt to atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas termiņu, kuri saistīti ar dažiem iepriekš minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (14) Kipra ir paskaidrojusi, ka 14 pasākumi ir grozīti, lai īstenotu labākas alternatīvas nolūkā sasniegt pasākuma sākotnējo mērķi. Tas attiecas uz šādiem pasākumiem: 1.1. komponenta (Noturīga un efektīva veselības sistēma, uzlabota civilā aizsardzība) 6. investīcija (Vispārēju e-veselības pakalpojumu, kuriem ir pārrobežu mērogs, ieviešana Kiprā), jo atvērtajam valsts kontaktpunktam būs piekļuve automatiskai, nepārraudzītai informācijas vākšanai un datu ieguvei, ko nodrošinās e-veselības digitālā pakalpojumu infrastruktūra (*eHDSI*), lai tādējādi labāk ņemtu vērā lietotāju prasības, 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 1. investīcija (Energoefektivitātē veikto investīciju veicināšana MVU un bezpeļņas organizācijās), jo tvērums (tikai MVU un bezpeļņas organizācijas) tika grozīts it īpaši, lai izvairītos no pārklāšanās ar citu pasākumu, 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 4. investīcija (CO₂ emisiju samazināšana uzņēmumos), jo ir pievienots konkrēts mērķrādītājs attiecībā uz to uzņēmumu skaitu, kuri izstrādājuši SEG emisiju samazināšanas plānus, 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 11. investīcija (“Zaļo punktu” tīkla uzlabošana un paplašināšana Kiprā un savākšanas punktu un reciklēšanas vietu tīkla izveide), jo projektēšanas problēmas sākotnēji plānotajās vietās ir iemesls tam, ka alternatīvās atrašanās vietas ir izrādījušās izdevīgākas izmaksu un laika ziņā, 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 2. reforma (Tiešsaistes platforma tirdzniecības un informācijas simetrijas uzlabošanai svaigu produktu piegādes ķēdē), jo izrādījās, ka izmaksu ziņā visefektīvākais risinājums tāda paša rezultāta sasniegšanai izmanto un pielāgo jau esošu IT rīku, kā rezultātā nav nepieciešams izstrādāt jaunu rīku,

3.2. komponenta (Uzlabota pētniecība un inovācija) 1. reforma (Valsts pētniecības un inovācijas politika un politikas instrumenti), jo rīcības plāns tiks uzlabots, lai ņemtu vērā arī konstatējumus, kas izdarīti pārskatītajā viedas specializācijas stratēģijā, un aptvertu ilgāku laikposmu; 3.2. komponenta (Uzlabota pētniecība un inovācija) 3. investīcija (Pētniecības un inovācijas finansēšanas programma zaļās pārkārtošanās jomā), jo pēc pirmā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus shēmas ietvaros varētu izstrādāt vairāk tehnoloģiju, tostarp svarīgās tīrās tehnoloģijas un mazoglekļa tehnoloģijas,

3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 2. reforma (Ātri īstenojama uzņēmējdarbības aktivizēšanas mehānisma uzlabošana), jo pēc tam, kad 2021. gadā tika pieņemta jauna stratēģija, ātri īstenojamais mehānisms tika uzlabots un pārveidots par uzņēmējdarbības atvieglošanas vienību, kas ar modernas platformas / digitalizētas sistēmas starpniecību sniedz mūsdienīgus pakalpojumus, 3.4. komponenta (Valsts un vietējo iestāžu modernizācija, tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana)

7. reforma (Pilsētu zemes konsolidācija), jo pasākums tika pastiprināts, paplašinot tā tvērumu, lai tiktu aptverti ne tikai dzīvojamie rajoni, kā rezultātā tika panākta labāka alternatīva, 3.5. komponenta (Fiskālās un finanšu stabilitātes nodrošināšana) 4. reforma (Jauns tiesiskais regulējums un datu apmaiņas un kredītinformācijas biroju sistēma), jo izrādījās, ka *ARTEMIS* – pašreizējais datu apmaiņas mehānisms – ir vislabāk piemērotā struktūra, kura uzņemas atbildību par kredītreģistru, 3.5. komponenta (Fiskālās un finanšu stabilitātes nodrošināšana) 5. reforma (Rīcības plāns atbildības uzraudzības reģistra izveidei), jo šķiet, ka valdības esošās datu bāzes izmantošana un uzlabošana ir labāka alternatīva, ņemot vērā sākotnēji paredzēto elementu nelietderību un neefektivitāti (divu kredītpējas novērtējumu esamība var radīt neskaidrības lēmumu pieņemšanā, un ir dārgāka),

4.1. komponenta (Infrastrukturā modernizācija savienojamības jomā) 2. investīcija (Interneta savienojumu modernizācija nolūkā ieviest "Gigabit-ready" pieslēgumus un savienojamības nodrošināšanas veicināšana), jo tika uzskatīts, ka uz pakalpojumiem orientēta shēma ir labāka alternatīva nekā sākotnējā shēma, ņemot vērā tirgus intereses trūkumu, 4.2. komponenta (E-pārvaldes veicināšana) 1. reforma (Digitālo pakalpojumu rūpnīca), jo Kipras iestādes konstatēja organizatorisko modeli, kas ir lielākā mērā vērstas uz iedzīvotājiem un ir efektīvāks digitālo pakalpojumu izstrādei, un 5.1. komponenta (Izglītības sistēmas modernizācija, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija) 3. reforma (Bezmaksas obligātās pirmsskolas izglītības pakāpeniska paplašināšana, attiecinot to uz bērniem no četrus gadu vecuma), jo sagaidāms, ka papildu vietu radīšanai valsts un pašvaldību bērnu dārzos (apvienojumā ar pagaidu subsīdiu papildu shēmu) būs ievērojami ilgstošāka un pozitīvāka ietekme, neraugoties uz garāku īstenošanas termiņu. Šīs pieejas mērķis ir sniegt īpašu labumu neaizsargātām iedzīvotāju grupām. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi grozīt dažu minēto pasākumu saturu un pagarināt to konkrēto atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas termiņu, kuri ir saistīti ar dažiem minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (15) Kipra ir paskaidrojusi, ka piedāvājumu trūkuma dēļ divi pasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Tas attiecas uz šādiem pasākumiem: 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 8. investīcija (Tūrisma nozares pievienotās vērtības palielināšana, īpašu uzmanību pievēršot lauku, kalnu un attāliem apvidiem), jo pārāk šaura atbalsttiesīgo uzņēmumu definīcija bija iemesls zemam līdzdalības līmenim shēmā, un 3.5. komponenta (Fiskālās un finanšu stabilitātes nodrošināšana) 8. reforma (Apdrošināšanas un pensiju fondu uzraudzības pastiprināšana), jo bija pārāk mazs kandidātu skaits ar profesionālām aktuāra kompetencēm. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi grozīt minēto pasākumu konkrētus aspektus un pagarināt konkrētu mērķrādītāju īstenošanas termiņu. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (16) Kipra ir paskaidrojusi, ka pieprasījuma trūkuma dēļ pieci pasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Tas attiecas uz šādiem pasākumiem: 1.1. komponenta (Noturīga un efektīva veselības sistēma, uzlabota civilā aizsardzība) 2. investīcija (Kipras Inovatīvā sabiedrības veselības IKT sistēma (*CIPHIS*)), jo nebija pietiekami daudz uzraugošo ārstu, kas ievadītu datus Kipras Inovatīvās sabiedrības veselības IKT sistēmas modulī “Influenza Sentinel Surveillance” (*ISS*), 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 3. reforma (Kipras aitu un kazu populācijas ģenētiskā uzlabošana), jo, neraugoties uz konkursa termiņu pagarinājumiem, pieteicās mazāk nekā 40 atbalsta saņēmēju vai lauksaimnieku, kas būtu tiesīgi saņemt atbalstu, 3.4. komponenta (Valsts un vietējo iestāžu modernizācija, tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana) 5. investīcija (Viedas pilsētas), jo tikai 25 salas pašvaldības izteica interesi iesaistīties iniciatīvā, 5.2. komponenta (Darba tirgus, sociālā aizsardzība, sociālā labklājība un iekļaušana) 3. investīcija (Tādu mājas aprūpes struktūru izveide, kuras paredzētas bērniem, pusaudžiem ar uzvedības traucējumiem, personām ar invaliditāti un cilvēkiem, kam nepieciešama ilgtermiņa aprūpe), jo neviens ekonomikas dalībnieks nav paudis interesi, un 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 7. investīcija (Shēma lielu uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanai ražošanas nozarē), jo pasākuma atlikšanas iemesls bija pietiekama pieprasījuma trūkums un ierobežots atbalsttiesīgu projektu skaits, kā rezultātā par vienu gadu bija jāatliek uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus izsludināšana. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi grozīt minēto pasākumu konkrētus aspektus un pagarināt īstenošanas termiņu vai atcelt konkrētus mērķrādītājus, kas saistīti ar minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (17) Kipra ir paskaidrojusi, ka viens pasākums vairs nav pilnībā īstenojams, kam par iemeslu ir negaidītas tehniskas un funkcionālas problēmas, kuras konstatētas pēc projektēšanas un izstrādes pabeigšanas. Tas attiecas uz šādu pasākumu: 3.4. komponenta (Valsts un vietējo iestāžu modernizācija, tiesu sistēmas efektivitātes uzlabošana un korupcijas apkarošana) 9. reforma (Tiesu digitālā pārveide). Pēc tam, kad bija pabeigts projektēšanas un izstrādes posms, laikā, kad tika veikta lietotāju pieņemamības testēšana, radās negaidītas tehniskas un funkcionālas problēmas, kuru dēļ bija jāveic korektīvi pasākumi, kas izraisīja kavēšanos. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi pagarināt īstenošanas termiņu vienam atskaites punktam, kas saistīts ar minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (18) Kipra ir paskaidrojusi, ka viens pasākums vairs nav pilnībā īstenojams sākotnējā termiņā, kam par iemeslu ir tas, ka trūkst tehnisko prasību un specifikāciju, kuras ieviešamas brīdī, kad stājušies spēkā attiecīgie Savienības tiesību akti Eiropas vienloga vides jomā, un kuras būtu jāievieš, izsludinot uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus un – tādējādi – parakstot līgumu. Tas attiecas uz šādu pasākumu: 4.2. komponenta (E-pārvaldes veicināšana) 2. investīcija (Kīpras Ostu pārvaldes digitalizācija). Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi tā atskaites punkta daļas īstenošanas termiņu, kas ir saistīts ar minētajiem pasākumiem, atlikt līdz nākamā atskaites punkta termiņam. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (19) Kipra ir paskaidrojusi, ka viens pasākums vairs nav pilnībā īstenojams, kam par iemeslu ir negaidīti kibernetiskie uzbrukumi, kuru dēļ bija jāpārskata kibernetiskās drošības stratēģija. Tas attiecas uz šādu pasākumu: 4.2. komponenta (E-pārvaldes veicināšana) 2. reforma (Jaunas mākoņdatošanas politikas izstrādāšana un īstenošana attiecībā uz valdības IT sistēmām un pakalpojumiem). Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi grozīt viena atskaites punkta, kas saistīts ar minēto pasākumu, saturu un pagarināt īstenošanas termiņu vienam atskaites punktam, kurš saistīts ar minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (20) Kipra ir paskaidrojusi, ka septiņi pasākumi vairs nav pilnībā īstenojami, kam par iemeslu ir neparedzētas norises konsultāciju vai iepirkuma procesos. Tas attiecas uz šādiem pasākumiem: 1.1. komponenta (Noturīga un efektīva veselības sistēma, uzlabota civilā aizsardzība) 4. investīcija (Valsts un privāto slimnīcu akreditācija), jo slimnīcas akreditācijas procesa pabeigšanas ilgums nevar būt īsāks par diviem gadiem, kas atklājās tikai apspriešanās laikā ar ieinteresētajām personām, 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 7. investīcija (Viedskaitītāju infrastruktūras (uzlabotās mērīšanas infrastruktūras) masveida uzstādīšana un ekspluatācija, ko nodrošina sadales sistēmas operators (SSO)), jo notika neparedzēta kavēšanās, kam par iemeslu bija trīs secīgi iesniegtas pārsūdzības un tas, ka darbuzņēmējs nespēja izpildīt savas saistības, 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 13. investīcija (Lopkopības atkritumu un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu apsaimniekošanas iekārtu izveide *Orounda* kompleksā), jo priekšizpētes rezultāti liecināja, ka komplekss ir gandrīz pilnībā jāpārveido,

3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 2. investīcija (“Regulatīvās smilškastēs” izveide finanšu tehnoloģiju uzņēmumu dibināšanas veicināšanai), jo iepirkuma procedūras aizkavēšanās iemesls bija nepieciešamība ņemt vērā tirgus norises, kas atklājās apspriešanās laikā ar ieinteresētajām personām, 3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 6. investīcija (Valsts finansēts pašu kapitāla fonds), jo trešo personu atlases kritēriju rezultātā negaidīti tika atlasīts fonda pārvaldnieks, kura domicils ir Eiropā, taču ārpus Kipras, 3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 3. reforma (Uzņēmējdarbības likuma modernizācija), jo radās neparedzēts šķērslis konkursa procedūrā, kam par iemeslu bija būtiski vienpusēji grozījumi pretendenta piedāvājumā, kuri tika veikti pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas un kurus nebija iespējams pieņemt, kā rezultātā bija jāpublicē jauns iepirkums, un 5.1. komponenta (Izglītības sistēmas modernizācija, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija) 4. reforma (Skolu digitālā pārveide ar mērķi uzlabot digitālās prasmes un prasmes, kas saistītas ar izglītību zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) jomā), jo notika kavēšanās, ko izraisīja līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas apstrīdēšana, apvienojumā ar šā uz tehnoloģijām vērstā projekta specifiskumu, kā rezultātā iepirkuma dokumentos norādītais tehnoloģiskais aprīkojums nebija pieejams, radot tehnisku kavēšanos līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procesā. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi pazemināt dažu minēto pasākumu prasīto īstenošanas līmeni un pagarināt to konkrēto atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas termiņu, kuri ir saistīti ar dažiem minētajiem pasākumiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (21) Pamatojoties uz resursiem, kuri atbrīvoti ar atbilstoši grozījumiem, kuru pamatā ir 21. pants, Kipra ir ierosinājusi palielināt viena pasākuma vērienīgumu saistībā ar pieprasījumu, kas ir lielāks par gaidīto. Tas attiecas uz 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 10. investīciju (Tūrisma nozares piedāvāto produktu dažādošana lauku, kalnu un attālos apvidos), jo interese par shēmu bija lielāka, nekā prognozēts. Pamatojoties uz to, Kipra ir lūgusi paaugstināt minētā pasākuma prasīto īstenošanas līmeni, palielinot vienu no saistītajiem mērķrādītājiem. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

Pārrakstīšanās kļūdu labojumi

- (22) Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmuma tekstā ir konstatētas 17 pārrakstīšanās kļūdas, kas ietekmē 7 atskaites punktus un 17 pasākumus. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu jāgroza, lai labotu minētās pārrakstīšanās kļūdas, kuras neatspoguļo 2021. gada 17. maijā Komisijai iesniegtā ANP saturu, par ko vienojusies Komisija un Kipra. Minētās pārrakstīšanās kļūdas attiecas uz 2.1. komponenta (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana) 1. reformu (Valsts klīnisko pierādījumu un kvalitātes uzlabošanas centrs), 2. reformu (Elektroniskās platformas “Nozokomiālo antibiotiku lietošanas uzraudzība un veselības aprūpe – saistītās infekcijas” izstrāde) un 1. investīciju (Jaunas iekārtas Kipras Asinsdonoru centram un ar jaunākajām tehnoloģijām aprīkotu iekārtu iepirkums), 2.3. komponenta (Vieda un ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana) 2. investīciju (Ūdens attīrīšanas stacijas – modernizācija ūdens kvalitātes uzlabošanai),

4. investīciju (Vieda ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu apsaimniekošana) un
5. investīciju (Plūdu novēršanas un ūdens savākšanas pasākumi), 3.1. komponenta (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) 4. reformu (Aprites ekonomikas pastiprināšana rūpniecībā), 3.2. komponenta (Uzlabota pētniecība un inovācija) 2. reformu (Stimuli investīcijām un cilvēkkapitālam pētniecībā un inovācijā), 3. reformu (Politikas un stimulu ieviešana ar mērķi atvieglot un veicināt piekļuvi ar publiskiem līdzekļiem finansētai pētniecības infrastruktūrai un laboratorijām) un 1. investīciju (Centrāla zināšanu pārneses biroja izveide un darbība), 3.3. komponenta (Uzņēmējdarbības atbalsts konkurētspējai) 4. reformu (Valsts attīstību veicinošas aģentūras projektēšana un izveide) un 4. investīciju (Uzņēmumu digitālās modernizācijas shēma), 3.5. komponenta (Fiskālās un finanšu stabilitātes nodrošināšana) 3. reformu (Nekustamā īpašuma darījumu sistēmas nepilnību novēršanas stratēģija (īpašumtiesības apliecinošs dokumenti)) un 9. reformu (Nodokļu iekasēšanas, kā arī nodokļu departamenta efektivitātes uzlabošana), 4.2. komponenta (E-pārvaldes veicināšana) 3. reformu (Policijas procedūru digitalizācija (“Digipol”)), 5.1. komponenta (Izglītības sistēmas modernizācija, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija) 1. reformu (Prasmju neatbilstības novēršana starp izglītību un darba tirgu (vidējā un augstākā izglītība)) un 5.2. komponenta (Darba tirgus, sociālā aizsardzība, sociālā labklājība un iekļaušana) 1. reformu (Sociālās apdrošināšanas sistēmas reforma un sociālās apdrošināšanas dienestu pārstrukturēšana). Minētie labojumi neietekmē attiecīgo pasākumu īstenošanu.

- (23) REPowerEU nodaļa ietver divas jaunas reformas un divas jaunas investīcijas.
- 6.R1. reformas (Aktīvo lietotāju, atjaunīgo energoresursu pašpatērētāju, iedzīvotāju energokopienu un atjaunīgās enerģijas energokopienu līdzdalības regulēšana un atvieglināšana, kā arī pieprasījuma reakcija, ko elektroenerģijas tirgū nodrošina ar kumulatīvās pārstāvniecības starpniecību) mērķis ir veicināt atjaunīgās enerģijas projektu ieviešanu valstī, tādējādi paverot iespēju ātrāk izmantot atjaunīgo enerģiju ekonomikā.
- 6.R2. reforma (Tiesiskā regulējuma ieviešana attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu savienošanu ar sadales tīklu) ir vērsta uz to, lai sagatavotu vadlīnijas tiesiskā regulējuma izstrādei par elastības pakalpojumu iepirkumu, ko veic sadales sistēmas operators (SSO), kā arī par elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu savienošanu ar sadales tīklu, un reformas mērķis ir atvieglināt elektrotransportlīdzekļu ieviešanu un sniegt patērētājiem iespēju aktīvi piedalīties elektroenerģijas tirgū.
- 6.I3. investīcijas (Mājokļu energorenovācijas veicināšana plašā apmērā) mērķis ir samazināt esošajās māsaimniecībās primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, kā arī CO₂ emisijas. Turklāt shēma veicinās atjaunīgo energoresursu sistēmu uzstādīšanu šajās māsaimniecībās. Ar renovācijas programmas palīdzību būtu jāpanāk primārās enerģijas pieprasījuma samazinājums renovētajās ēkās vidēji par 30 %.
- 6.I7. investīcija (Tematiskie pētījumi par uzņēmumos izmantotajiem risinājumiem enerģijas ražošanai, uzkrāšanai, pārvadei un sadalei) ir vērsta uz stimuliem par labu mērķtiecīgiem pētniecības un inovācijas jomas pasākumiem, kuru mērķis ir rast risinājumus enerģijas ražošanā, uzkrāšanā, pārvadē un sadalē (infrastruktūra, uzglabāšana, tīkls u.tml.) konstatētajiem trūkumiem un kuri uzlabos valsts tīkla infrastruktūras funkcionalitāti un efektivitāti, paātrinās atjaunīgo energoresursu integrēšanu un būtiski samazinās valsts vajadzību pēc enerģijas.

- (24) *REPowerEU* nodaļā iekļauti arī paplašināti pasākumi, kuri attiecas uz pieciem pasākumiem 2.1. komponentā (Klimatneitralitāte, energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu izmantošana), 2.2. komponentā (Ilgtspējīgs transports), 3.1. komponentā (Jauns izaugsmes modelis un ekonomikas dažādošana) un 3.2. komponentā (Uzlabota pētniecība un inovācija). *REPowerEU* nodaļā iekļautie paplašinātie pasākumi būtiski uzlabo to pasākumu vērienīgumu, kuri jau iekļauti valsts ANP.

Līdzsvarota reakcija, ar ko sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

- (25) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, grozītais ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, lielā mērā (reitings “A”) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu investīciju visos sešos pīlāros, kas paredzēti minētas regulas 3. pantā, ņemot vērā konkrētās problēmas, ar kurām attiecīgā dalībvalsts saskaras, un šīs dalībvalsts finanšu piešķirumu.

- (26) Saskaņā ar sākotnējā ANP novērtējumu ANP ir labi izskaidrots, kā katrs politikas virziens (veselība un civilā aizsardzība; pāreja uz zaļo ekonomiku; ekonomikas noturība un konkurētspēja; digitālā pārveide; darba tirgus, sociālā aizsardzība, izglītība un cilvēkkapitāls) veicina Regulas (ES) 2021/241 3. pantā minētos sešus pīlārus. Tika īpaši uzsvērts, ka ANP mērķis ir palīdzēt risināt svarīgākās ar zaļo pārkārtošanos saistītās problēmas, tostarp augstās siltumnīcefekta gāzu emisijas un nepilnības ūdens un atkritumu apsaimniekošanā. Jo īpaši saskaņā ar sākotnējā ANP novērtējumu ANP bija iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir sekmēt digitālo pārveidi, liekot uzsvaru uz savienojamību un e-pārvaldes risinājumiem, turklāt digitalizācijas apsvērumi ir integrēti pasākumos, kas plānoti citās jomās. Tika arī uzsvērts, ka ir sagaidāms, ka gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi veicinās pasākumi, ar kuriem uzlabo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, kā arī mērķorientētas reformas un investīcijas pētniecības un inovācijas jomā un ka ANP palīdz uzlabot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un Kipras konvergenci ar Savienību, cita starpā izmantojot pasākumus veselības sistēmas un sociālās infrastruktūras jomā. Daži no minētajiem pasākumiem arī veicina veselību un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, un tika arī aprakstīts, ka atveseļošanas un noturības plānā liela uzmanība ir veltīta politikai par labu nākamajai paaudzei, bērniem un jauniešiem, aptverot pasākumus izglītības un nodarbinātības jomā.
- (27) Komisija uzskata, ka ANP grozījums kopā ar *REPowerEU* nodaļu neietekmē novērtējumu par ANP pienācīgu ieguldījumu sešos pīlāros, kas lielā mērā ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, kā izklāstīts iepriekšējā punktā.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

- (28) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. punktā, gaidāms, ka grozītais ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (reitings “A”), kuras konstatētas attiecīgajos konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos, ieskaitot to fiskālos aspektus, un ieteikumos, kas Kiprai sniegti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011¹ 6. pantu, vai problēmas, kuras konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, ko Komisija oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.
- (29) Konkrēti, grozītajā ANP ir ņemti vērā konkrētajai valstij adresētie ieteikumi, kurus Padome oficiāli pieņēmusi pirms Komisijas veiktās grozītā ANP novērtēšanas. Tā kā Kiprai paredzētā maksimālā finanšu iemaksa ir koriģēta uz leju, vispārējā novērtējumā nav ņemti vērā 2022. un 2023. gada ieteikumi, kas nav saistīti ar enerģētikas problēmām.
- (30) Komisija, 2023. gada Eiropas pusgada ietvaros novērtējusi progresu, kas panākts visu attiecīgo konkrētajai valstij adresēto ieteikumu īstenošanā, secina, ka pilnībā ir īstenots ieteikums par uzņēmumu, kuri iegādājas kredītus, uzraudzības nostiprināšanu (2019. gada 2.3. ieteikums). Ir panākts būtisks progress attiecībā uz ieteikumiem par vietējām pašvaldībām (2019. gada 1.3. ieteikums) un par valsts veselības aprūpes sistēmas darbības spējas nodrošināšanu (2019. gada 3.4. ieteikums).

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

- (31) Grozītajā ANP ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdz efektīvi risināt visas tās ekonomiskās un sociālās problēmas, kuras izklāstītas ieteikumos, ko Padome adresējusi Kiprai Eiropas pusgada kontekstā, vai ievērojamu šo problēmu daļu, jo īpaši, stiprināt publiskā sektora efektivitāti (2019. gada 1. ieteikums un 2020. gada 4.3. ieteikums), tostarp tiesu sistēmas (2019. gada 5. ieteikums un 2020. gada 4. ieteikums) un veselības aprūpes sistēmas (2019. gada 3.4. ieteikums un 2020. gada 1.2. ieteikums) efektivitāti, risināt ar darba tirgu saistītās problēmas (2019. gada 3. ieteikums, 2020. gada 2. ieteikums), uzlabot uzņēmējdarbības vidi (2019. gada 4. ieteikums un 2020. gada 3. ieteikums), nodrošināt finanšu stabilitāti (2019. gada 2. ieteikums) un veicināt zaļo pārkārtošanos (2019. gada 4. ieteikums, 2020. gada 3. ieteikums, 2022. gada 4. ieteikums un 2023. gada 4. ieteikums), tostarp plašāk izvērst atjaunīgo energoresursu izmantošanu, palielināt energoefektivitāti un īstenot vides rīcībpolitiku.

- (32) Sagaidāms, ka *REPowerEU* nodaļa stiprinās ANP vērīenīgumu attiecībā uz atbilstošajiem KVAI enerģētikas un zaļās pārkārtošanās jomā. Divu paplašinātu pasākumu mērķis ir izvērst publiskās investīcijas pētniecībā un inovācijā, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos, un sniegt ieguldījumu elektrotīkla, tostarp enerģijas uzkrāšanas iekārtu, atjaunināšanā un modernizācijā atbilstīgi 2023. gada konkrētai valstij adresētajam 4. ieteikumam. Kipras mērķis ir veicināt atjaunīgo energoresursu izmantošanu mājokļos, kā arī to izmantošanu valsts iestādēs, un mudināt vietējās kopienas īstenot pāreju virzībā uz klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos tām, un Kiprai būtu jāievieš tiesiskais regulējums energokopienų darbībai, tādējādi turpinot īstenot Kiprai adresēto ieteikumu par atjaunīgo energoresursu izvēšanu un atkarības no fosilā kurināmā samazināšanu (2022. gada 4. ieteikums un 2023. gada 4. ieteikums). Turklāt Kipra paplašina un paātrina darbības energoefektivitātes jomā, pieņemot pasākumus par dzīvokļu un vietējo un valsts iestāžu energoefektivitāti, kā arī veicot lielu uzņēmumu un esošā dzīvojamā fonda energorenovāciju (2022. gada 4.5. ieteikums un 2023. gada 4.4. ieteikums). Atsevišķu dzīvokļu energoefektivitātes uzlabošanai, kas jo īpaši vērsta uz mazaizsargātām māsaimniecībām, būtu jāpalīdz samazināt enerģētisko nabadzību Kiprā (2023. gada 4.5. ieteikums). Attiecībā uz pāreju uz ilgtspējīgu transportu Kipra ir palielinājusi savu mērķu vērīenīgumu, pieņemot pasākumus elektrotransportlīdzekļu plašas izmantošanas veicināšanai un izveidojot tiesisko regulējumu par elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu savienošanu ar sadales tīklu (2022. gada 4.6. ieteikums un 2023. gada 4.6. ieteikums).

- (33) Daži pasākumi aprites ekonomikas, ūdens resursu apsaimniekošanas un digitalizācijas jomā ir grozīti, daļēji atcelti vai atcelti, būtiski nesamazinot ANP vērienīgumu. Finanšu iemaksas samazinājuma dēļ no ANP ir svītrotas Nikosijas austrumu daļas infrastruktūras būvniecība attīrīto notekūdeņu atkalizmantošanai un divi atkalizmantošanas un remonta centri, kā arī kompostēšanas iekārtu izplatīšana lauku apvidos. Lopkopības atkritumu un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu apsaimniekošanas iekārtu izveide *Orounda* kompleksā tika svītrotas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. pantu, kam par iemeslu bija negaidīti sarežģījumi un iepirkuma procedūru aizkavēšanās. Finanšu iemaksas samazinājuma dēļ no ANP ir svītrotas arī investīcijas zemūdens datu kabelī uz Grieķiju (C4.1I3.), arī ņemot vērā to, ka kopš sākotnējā ANP pieņemšanas ir parādījušās privātās iniciatīvas saistībā ar citiem zemūdens kabeļiem. Tomēr ar atlikušajiem pasākumiem, kas iekļauti grozītajā ANP, joprojām tiek būtiski ņemti vērā Kīprai adresētie ieteikumi attiecībā uz aprites ekonomiku, atkritumu apsaimniekošanu un digitalizācijai paredzēto investīciju veikšanu jau agrīnā posmā (2019. gada 4.2. ieteikums un 2020. gada 3.5. ieteikums un 3.7. ieteikums).
- (34) Sagaidāms, ka, risinot iepriekš minētās problēmas, grozītais ANP arī palīdzēs koriģēt nelīdzsvarotību, kas konstatēta ieteikumos, kuri 2019., 2020. un 2022. gadā ir sniegti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu, un ar ko saskaras Kīpra, jo īpaši attiecībā uz lielu privātā sektora, vispārējās valdības un ārējo parādu, lielu tekošā konta deficītu un ieņēmumus nenesošo aizdevumu augstu īpatsvaru.

Princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”

- (35) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka grozītais ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, nodrošinās, ka neviens šajā ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums (reitings “A”) nenodara būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852¹ 17. panta nozīmē (princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”).
- (36) Izmaiņas, kas ieviestas ANP pārskatīšanas gaitā, grozot esošos pasākumus vai ieviešot jaunus pasākumus, neietekmē pozitīvo novērtējumu, kurš veikts par sākotnējo ANP attiecībā uz šo novērtēšanas kritēriju.
- (37) Attiecībā uz jaunajām reformām un investīcijām, kas ieviestas *REPowerEU* nodaļā, Kipra sniedza sistemātisku katra pasākuma novērtējumu atbilstoši principam “nenodarīt būtisku kaitējumu” saskaņā ar tehniskajiem norādījumiem, kas sniegti Komisijas paziņojumā “Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atvēršanas un noturības mehānisma regulu”². Sniegtā informācija ļauj secināt, ka ir sagaidāms, ka grozītais ANP nodrošinās to, ka neviens pasākums nenodara būtisku kaitējumu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

² OV C 58, 18.2.2021., 1. lpp.

Devums *REPowerEU* mērķu sasniegšanā

- (38) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta da) apakšpunktu un V pielikuma 2.12. kritēriju ir sagaidāms, ka *REPowerEU* nodaļa lielā mērā (reitings “A”) efektīvi palīdzēs pirms 2030. gada panākt enerģētisko drošību, Savienības energoapgādes diversifikāciju, atjaunīgo energoresursu lielāku izmantošanu un lielāku energoefektivitāti, enerģijas uzkrāšanas jaudas palielināšanu vai atkarības no fosilā kurināmā nepieciešamo samazināšanu.
- (39) Sagaidāms, ka visi paplašinātie un jaunie pasākumi energoefektivitātes jomā, paplašinātā shēma lielu uzņēmumu konkurētspējas un energoefektivitātes uzlabošanai Kiprā un reforma tiesiskā regulējuma ieviešanai attiecībā uz energokopienu darbību tieši palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķi atbilstīgi Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b) apakšpunktam, proti, palielināt ēku energoefektivitāti, dekarbonizēt rūpniecību, palielināt ilgtspējīga biometāna un atjaunīgā vai nefosilā ūdeņraža ražošanu un izmantošanu un palielināt atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvaru. Jo īpaši, ir sagaidāms, ka vairāku renovācijas programmu rezultātā par 30 % samazināsies primārās enerģijas pieprasījums renovētajās ēkās.

- (40) Pasākumi elektrotransportlīdzekļu jomā un jaunās investīcijas tematiskajos pētījumos par uzņēmumos izmantotajiem risinājumiem enerģijas ražošanai, uzkrāšanai, pārvadei un sadalei palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķi atbilstīgi Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta e) apakšpunktam, proti, pievērsties iekšējo un pārrobežu enerģijas pārvades nepietiekamajai caurlaides spējai un atbalstīt bezemisiju transportu un tā infrastruktūru, tostarp dzelzceļu. Jo īpaši, ar reformu tiesiskā regulējuma ieviešanai attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu savienošanu ar sadales tīklu un ar investīcijām, ar kurām plānots izvērst pasākumu elektrotransportlīdzekļu plašas izmantošanas veicināšanai, būtu jāveicina elektrotransportlīdzekļu ieviešana, kā rezultātā pieaugtu stimuli uzņēmumiem un privātpersonām pāriet uz bezemisiju transportlīdzekļiem un tādējādi samazināt fosilā kurināmā patēriņu transporta jomā. Iepriekš minētās investīcijas tematiskajos pētījumos būs vērstas uz stimuliem par labu mērķtiecīgiem pētniecības un inovācijas jomas pasākumiem, kuru mērķis ir rast risinājumus enerģijas ražošanā, uzkrāšanā, pārvadē un sadalē konstatētajiem trūkumiem un kuri uzlabos valsts tīkla infrastruktūras funkcionalitāti un efektivitāti, paātrinās atjaunīgo energoresursu integrēšanu un būtiski samazinās valsts vajadzību pēc enerģijas.

- (41) Visbeidzot, paplašinātās investīcijas tematiskajos pētījumos un inovācijas finansēšanas programma zaļās pārkārtošanās jomā palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķi atbilstīgi Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta f) apakšpunktam, proti, atbalstīt iepriekš minēto mērķu sasniegšanu ar paātrinātu darbaspēka pārkvalificēšanu virzībā uz zaļajām prasmēm, kā arī ar atbalstu vērtības ķēdēm kritiski svarīgajās izejvielās un tehnoloģijās, kas ir saistītas ar zaļo pārkārtošanos. Sagaidāms, ka visi iepriekš minētie pasākumi veicinās *REPowerEU* mērķu sasniegšanu, nodrošinot saskaņību un papildināmību ar vairākām citām reformām un investīcijām, kas tiek veicinātas saskaņā ar ANP, galvenokārt 2.1. un 2.2. komponenta ietvaros, kā arī saskaņā ar citām valsts iniciatīvām vai Savienības finansētām programmām, piemēram, tādām, kas tiek līdzfinansētas ar kohēzijas politikas un Taisnīgas pārkārtošanās fonda līdzekļiem (piemēram, stimuli enerģijas / atjaunīgās enerģijas sistēmu uzkrāšanai). Pasākumi pastiprina pasākumus, kuri sākotnējā ANP bija iekļauti energoefektivitātes jomā, jo ir plānots palielināt energorenovācijas tempu gan mājsaimniecībās, gan rūpniecībā.
- (42) *REPowerEU* nodaļa arī pievēršas nepieciešamībai dažādot piegādes avotus, lai varētu atteikties no fosilā kurināmā, paātrinot atjaunīgās enerģijas izvēršanu un atbalstot pētniecību un inovāciju zaļās pārkārtošanās jomā un it īpaši enerģijas ražošanā, uzkrāšanā, pārvadē un sadalē. Tas palīdzēs uzlabot valsts tīkla infrastruktūras funkcionalitāti un efektivitāti un paātrinās atjaunīgo energoresursu sistēmu integrēšanu, tādējādi palielinot Kipras energoapgādes drošību.

Pasākumi ar pārrobežu vai daudzvalstu dimensiju vai ietekmi

- (43) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta db) apakšpunktā un V pielikuma 2.13. kritērijā, gaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautajiem pasākumiem lielā mērā (reitings "A") būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.
- (44) Lielākajai daļai pasākumu ir pārrobežu ietekme, jo tie palīdz samazināt pieprasījumu pēc fosilā kurināmā un atkarību no tā, vai nu īstenojot elektrifikāciju un veicinot atjaunīgo energoresursu ražošanu un integrēšanu tīklā, vai arī atbalstot energoefektivitāti un energotaupību, tādējādi samazinot valsts vajadzību pēc enerģijas. Šai samazinātajai atkarībai no fosilā kurināmā būtu jāatspoguļojas arī Kipras pārrobežu enerģijas plūsmās. Minēto pasākumu kopējās izmaksas sasniedz summu, kas lielā mērā pārsniedz 30 % no *REPowerEU* nodaļas aplēstajām izmaksām.
- (45) Gandrīz visi pasākumi palīdz samazināt pieprasījumu pēc fosilā kurināmā un atkarību no tā. Daži pasākumi veicina energoefektivitāti un energotaupību publiskās un privātās ēkās un uzņēmumos, daži pasākumi sekmē atjaunīgo energoresursu ražošanu un integrēšanu tīklā, savukārt ar citiem pasākumiem tiek atbalstīta transportlīdzekļu elektrifikācija. Visi šie pasākumi samazina atkarību no fosilā kurināmā, tostarp Savienības līmenī, kas ir pamatojums novērtējumam, ka ir gaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautajiem pasākumiem lielā mērā (reitings "A") būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.

Ieguldījums zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības sekmēšanā

- (46) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, grozītajā ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (reitings “A”) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi atbilst 45 % no ANP kopējā piešķiruma un 95 % no *REPowerEU* nodaļā paredzēto pasākumu kopējām aplēstajām izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku. Grozītais ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. pantu ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.
- (47) Pasākumi, kas ir atcelti vai samazināti attiecībā uz prasītās īstenošanas līmeni, neietekmē ANP vispārējo vērienīgumu zaļās pārkārtošanās jomā, savukārt *REPowerEU* nodaļā ir paredzēti būtiski centieni turpināt atbalstīt Kipras zaļo pārkārtošanos, jo visas reformas un investīcijas pilnībā palīdz samazināt atkarību no fosilā kurināmā, palielināt energoefektivitāti un uzlabot tiesisko regulējumu, kurš ļauj cīnīties pret klimata pārmaiņām.

- (48) Grozītais ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, turpina būtiski sekmēt zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, kā arī Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāju sasniegšanu, vienlaikus ievērojot mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti Savienībā. Sagaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā ietvertie pasākumi sekmēs zaļo pārkārtošanos, veicinot atjaunīgo energoresursu ilgstošu izmantošanu un energoefektivitātes pasākumus mājsaimniecībās, publiskajā sektorā un uzņēmumos, kā rezultātā tiks būtiski samazināts primārās enerģijas patēriņš. Turklāt reforma par aktīvo lietotāju, atjaunīgo energoresursu pašpatērētāju, iedzīvotāju energokopienu un atjaunīgās enerģijas energokopienu līdzdalības regulēšanu un atvieglināšanu, kā arī pieprasījuma reakcija, ko elektroenerģijas tirgū nodrošina ar kumulatīvās pārstāvniecības starpniecību, ļaus panākt atjaunīgās enerģijas projektu ilgstošu ieviešanu valstī, tādējādi paverot iespēju ātrāk izmantot atjaunīgo enerģiju ekonomikā. Elektrotransportlīdzekļu (*EV*) plašas izmantošanas veicināšana un tiesiskā regulējuma izveide *EV* uzlādes punktu savienošanai ar sadales tīklu palielinās stimulus uzņēmumiem un privātpersonām pāriet uz bezemisiju transportlīdzekļiem. Visbeidzot, tematiskiem pētījumiem paredzētās investīcijas, kas nodrošinās stimulu mērķtiecīgai pētniecībai un inovācijai saistībā ar jaunām tehnoloģijām zaļās pārkārtošanās un enerģētikas jomā, paātrinās atjaunīgo energoresursu integrēšanu un samazinās valsts vajadzību pēc enerģijas.

Ieguldījums digitālās pārkārtošanās sekmēšanā

- (49) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, grozītajā ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi sasniedz 24,6 % no grozītā ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā izklāstīto metodiku.
- (50) Joprojām ir spēkā Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumā sniegtais pozitīvais novērtējums par ieguldījumu digitālās pārkārtošanās sekmēšanā. Grozītajā ANP ir ietvertas nelielas izmaiņas deviņpadsmit pasākumos attiecībā uz digitālo pārkārtošanos, kā arī divu pasākumu atcelšana digitālās pārkārtošanās jomā, un tajā nav iekļauti jauni pasākumi, kas sekmē digitālo pārkārtošanos.

Izmaksas

- (51) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, grozītajā ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, sniegtais pamatojums par plānā aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (reitings “B”) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un uz sociālo jomu.

- (52) Attiecībā uz sākotnējā ANP izmaksu novērtējumu 2021. gadā – Kipras sniegtā izmaksu informācija bija diezgan detalizēta, metodika bija labi izskaidrota, aprēķiniem bija viegli sekot līdzi, un tie bija pamatoti ar pierādījumiem. Tikai neliela izmaksu summa tika uzskatīta par pamatotu un ticamu vienīgi vidējā vai nelielā mērā. Sākotnējā ANP sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu kopumā bija zināmā mērā pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi, un tam toreiz tika piešķirts B reitings.
- (53) Kā izklāstīts sniegtajā informācijā, novērtējums par *REPowerEU* nodaļas jauno pasākumu un tādu esošo pasākumu, kuru grozījumu dēļ bija jāveic jauns izmaksu novērtējums, izmaksu aplēsēm liecina, ka lielākā daļa izmaksu ir pamatotas un ticamas. Tikai dažos gadījumos informācija par metodiku un pieņēmumiem, kas izmantoti izmaksu aplēšu sagatavošanai, bija ierobežota – daļēji tādēļ, ka pasākumi bija jauni. Tas izslēdz A reitinga piešķiršanu šim novērtēšanas kritērijam. Turklāt izmaiņas citu grozīto pasākumu izmaksu aplēsēs bija pamatotas un proporcionālas jaunajiem, pārskatītajiem mērķrādītājiem, un to pamatā bija detalizēti aprēķini un pierādījumi, un tādējādi šo izmaksu aplēšu pamatotība un ticamība nav mainījusies salīdzinājumā ar sākotnējo ANP. Visbeidzot, ANP aplēstās kopējās izmaksas atbilst izmaksu lietderības principam un ir samērīgas ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

- (54) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, grozītajā ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, ierosinātie pasākumi un šajā lēmumā ietvertie papildu pasākumi pienācīgi (reitings “A”) ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Tas neskar citu tādu instrumentu un rīku piemērošanu, kuru mērķis ir veicināt Savienības tiesību piemērošanu un panākt atbilstību tām, tostarp korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai un Savienības budžeta aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092¹.
- (55) ANP sākotnējā novērtējumā, kas veikts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktu un V pielikuma 2.10. kritēriju, tika secināts, ka sākotnējā ANP ierosinātie pasākumi pienācīgi (reitings “A”) ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

- (56) Kopš sākotnējā novērtējuma Komisijai ir bijusi piekļuve informācijai par Kipras revīzijas un kontroles sistēmas faktisko īstenošanu. Minētais ietver tās revīzijas par Savienības finanšu interešu aizsardzību (SFIA) sākotnējos konstatējumus, kuru Komisija veica Kiprā. Ņemot vērā šo informāciju, Komisija uzskata, ka Kipras ANP iekšējās kontroles sistēma kopumā ir atbilstoša, taču tai ir daži trūkumi, kas jānovērš ar īpaša revīzijas un kontroles atskaites punkta palīdzību. Šie trūkumi ir saistīti ar to, ka īstenošanas struktūru līmenī nav pienācīgu SFIA pasākumu un ka kontroles pienākumi nav skaidri norobežoti no īstenošanas pienākumiem. Iekšējās kontroles sistēma, kas aprakstīta grozītajā Kipras ANP, un šajā lēmumā ietvertie papildu pasākumi, tostarp attiecībā uz pastiprinātām kontrolēm, ir piemēroti, lai novērstu, atklātu un izbeigtu korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus mehānisma līdzekļu izmantošanā un lai novērstu dubultu finansēšanu no mehānisma un citām Savienības programmām.
- (57) Būtu jāievieš papildu atskaites punkts attiecībā uz revīziju un kontroli. Tas būtu jāizpilda līdz brīdim, kad – pēc 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmuma pieņemšanas – Komisijai tiks iesniegts nākamais maksājuma pieprasījums, un tas ir priekšnoteikums visiem turpmākajiem maksājumiem. Lai nodrošinātu samērīgu pasākumu efektīvu SFIA īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 22. pantu, būtu jāizstrādā un visām īstenošanas struktūrām jāadresē obligātas pamatnostādnes, kas pievēršas kritiskajām jomām, tostarp šādām: riska novērtējums attiecībā uz visiem pārbaūžu veidiem, dubultas finansēšanas pārbaudes un šādas finansēšanas novēršanas procedūras, darbības pārkāpumu un trauksmes celšanas gadījumā saistībā ar Savienības finansētiem intervences pasākumiem, revīzijas izsekojamības prasības un visaptverošs krāpšanas riska novērtējums par visām līgumslēdzējām iestādēm, un īpašu funkciju ieviešana SFIA ietvaros ar mērķi novērst krāpšanu, korupciju un interešu konfliktus; vienlaikus jānodrošina skaidra pienākumu norobežošana un pienācīga kontroļu saskaņošana ar šīm pamatnostādņēm.

Citi novērtēšanas kritēriji

- (58) Komisija uzskata, ka Kipras ierosinātie grozījumi neietekmē Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumā izklāstīto ANP pozitīvo novērtējumu par ANP atbilstību, efektivitāti, lietderību un saskaņotību ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c), g), j) un k) apakšpunktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Apspriešanās process

- (59) Lai grozītu ANP un izstrādātu *REPowerEU* nodaļu, koordinējošā iestāde apspriedās ar svarīgākajām institucionālajām ieinteresētajām personām, jo īpaši, lai apzinātu reformas un investīcijas, kas iekļaujamas jaunajā nodaļā. Dažas bažas, kas paustas attiecībā uz pasākumiem, kurus tika ierosināts svītrot no ANP saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, tika kļiedētas, pateicoties kompetento iestāžu sniegtajiem precizējumiem par nodomu turpināt šo pasākumu īstenošanu valsts budžeta ietvaros – ja iespējams, ar cita Savienības finansējuma atbalstu.
- (60) Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, tostarp sociālos partnerus.

Līdztiesība

- (61) Joprojām ir spēkā iepriekšējais ANP īstenošanas un uzraudzības, kā arī dzimumu līdztiesības aspektu apraksts. Turklāt saskaņā ar 2.112. investīciju (Atjaunīgo energoresursu un individuālo energoefektivitātes pasākumu veicināšana dzīvokļos un enerģētiskās nabadzības novēršana māsaimniecībās, kurās dzīvo cilvēki ar invaliditāti), kas ir tikusi paplašināta jaunās *REPowerEU* nodaļas ietvaros, ir paplašināta neaizsargātu elektroenerģijas patērētāju, kuriem var piemērot šo shēmu, definīcija, pievienojot astoņas jaunas neaizsargātu iedzīvotāju grupu kategorijas (kas diferencētas it īpaši pēc ienākumu un invaliditātes kritērijiem), tādējādi ļaujot vēl aptuveni 1400 māsaimniecībām, kurās dzīvo neaizsargāti patērētāji, gūt labumu no shēmas.

Pozitīvs novērtējums

- (62) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi grozīto ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu šis lēmums nosaka reformas un investīciju projektus, kuri nepieciešami grozītā ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, īstenošanai, attiecīgos atskaites punktus, mērķrādītājus un citus rādītājus un summu, ko neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma atbalsta veidā Savienība dara pieejamu, lai īstenotu grozīto ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu.

Finanšu iemaksa

- (63) Kipras grozītā ANP, kas ietver *REPowerEU* nodaļu, aplēstās kopējās izmaksas ir 1 220 971 974 EUR. Tā kā grozītā ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka nekā Kiprai pieejamā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa, finanšu iemaksai, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. pantu un iedalīta Kipras grozītajam ANP, kurš ietver *REPowerEU* nodaļu, vajadzētu būt vienādai ar kopējo finanšu iemaksas summu, kas pieejama Kipras grozītajam ANP, kurš ietver *REPowerEU* nodaļu. Šī summa ir 915 758 509 EUR.
- (64) Kipra 2023. gada 1. septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 5. punktu iesniedza pieprasījumu piešķirt minētās regulas 21.a panta 1. punktā minētos ieņēmumus, kas sadalīti starp dalībvalstīm, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 IVa pielikumā izklāstītajā metodikā noteiktajiem rādītājiem. *REPowerEU* nodaļā iekļauto reformu un investīciju, kas vērstas uz to, lai sekmētu Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b) līdz f) apakšpunktā noteiktos mērķus, aplēstās kopējās izmaksas ir 104 580 000 EUR. Tā kā šī summa ir lielāka nekā Kiprai pieejamā piešķiruma daļa, Kiprai pieejamajam papildu neatmaksājamajam finansiālajam atbalstam vajadzētu būt vienādam ar piešķiruma daļu. Šī summa ir 52 408 822 EUR.

- (65) Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1755¹ 4.a pantu Kipra 2023. gada 21. februārī iesniedza pamatotu pieprasījumu visus tās atlikušos provizoriskos piešķirumus 52 056 350 EUR apmērā no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem pārvietot uz mehānismu. Minētā summa būtu jādara pieejama *REPowerEU* nodaļā ietverto reformu un investīciju atbalstam kā papildu neatmaksājams finansiāls atbalsts.
- (66) Kiprai pieejamā kopējā finanšu iemaksa ir 1 020 223 681 EUR.

REPowerEU priekšfinansējums

- (67) Kipra ir pieprasījusi šādu finansējumu *REPowerEU* nodaļas īstenošanai: pārvietojums 52 056 350 EUR apmērā no provizoriskā piešķiruma no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem un 52 408 822 EUR apmērā no ieņēmumiem no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK².

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido *Brexit* korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (68) Attiecībā uz minētajām summām Kipra, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu, 2023. gada 1. septembrī pieprasīja priekšfinansējumu 20 % apmērā no pieprasītā finansējuma. Ņemot vērā pieejamos resursus, minētais priekšfinansējums būtu jādara pieejams Kiprai pēc tam, kad ir stājies spēkā nolīgums, kas jānoslēdz starp Komisiju un Kipru, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktu, un saskaņā ar minēto nolīgumu.
- (69) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums par Kipras atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu. Minētā īstenošanas lēmuma pielikums skaidrības labad pilnībā būtu jāaizstāj,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu par Kipras atvēršanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu groza šādi:

- 1) Īstenošanas lēmuma 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

ANP novērtējuma apstiprināšana

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts grozītā Kipras ANP novērtējums. ANP iekļautās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.”;

- 2) Īstenošanas lēmuma 2. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

“1. Savienība Kiprai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 1 020 223 681 EUR*. Minētā iemaksa ietver šādus elementus:

- a) summu 818 213 837 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim;

- b) summu 97 544 672 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim;
 - c) summu 52 408 822 EUR** saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 6. punktu, kas paredzēti vienīgi reformām un investīcijām, kuras paredzētas, lai sasniegtu minētās regulas 21.c panta 3. punkta b) līdz f) apakšpunktā minētos mērķus;
 - d) summu 52 056 350 EUR apmērā, kas pārvietota no *Brexit* korekcijas rezerves uz mehānismu.
2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Kīprai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. 130 772 986 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 13. pantu.

20 893 034 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu. Minēto priekšfinansējumu Komisija var izmaksāt ne vairāk kā divos maksājumos.

Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākās maksājumu kārtās. Maksājumu kārtas lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.

-
- * Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā KIPRAS izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.
- ** Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā KIPRAS izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas IV.a pielikumā noteikto metodiku.”.

3) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikuma tekstu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Kipras Republikai.

....

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*